

ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများအပေါ်လေ့လာခြင်း (ယူကရိန်းနိုင်ငံ)

နိဒါန်း

ယူကရိန်းနိုင်ငံသည် အရှေ့ဥရောပတိုက်ရှိသောနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး ဥရောပတိုက်တွင် ဒုတိယအကြီးဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ၏အကျယ်အဝန်းမှာ ဧရိယာ ၆၀၃၆၂၈ စတုဂံကီလိုမီတာ (၂၃၃၀၆၂ စတုဂံမိုင်) ဖြစ်သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ မြောက်ဘက်တွင် ဘီလာရုစ်နိုင်ငံ၊ အရှေ့ဘက်နှင့် အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ရုရှားနိုင်ငံ၊ တောင်ဘက်တွင် ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံနှင့် မော်လဒိုဗားနိုင်ငံ၊ အနောက်ဘက်တွင် ပိုလန်နိုင်ငံ၊ ဆလိုဗက်ကီးယား၊ ဟန်ဂေရီနိုင်ငံတို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်းထိစပ်လျက်ရှိပြီး အရှေ့တောင်ဘက်တွင် ပင်လယ်နက် (Black Sea) နှင့် အာဇော့စ် (Azov Sea) ပင်လယ်တို့ ဝန်းရံလျက်ရှိပါသည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံသည် အရှေ့လတ္တီကျု ၂၂ ဒီဂရီ ၄၁ မိနစ်နှင့် မြောက်လတ္တီကျု ၄၄ ဒီဂရီ ၅၃ မိနစ်ကြားတွင် တည်ရှိပါသည်။ လူဦးရေ ၄၄ သန်းခန့် နေထိုင်ကြပြီး ဥရောပတိုက်တွင် အဋ္ဌမမြောက် လူဦးရေအများဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် ယူကရိန်းလူမျိုးများနှင့် ရုရှားလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး ခရစ်ယာန်ဘာသာအများဆုံးကိုးကွယ်ကြသည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏မြို့တော်သည် ကီးယက် (Kiev) မြို့ဖြစ်ပြီး နီပရို (Dnipro) မြစ်ကမ်းပေါ်တွင် တည်ရှိသည်။

ဥပဒေပြုရေးအာဏာ (Legislation)

ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် ဥပဒေပြုရေးအာဏာ

(ပုံ-၁) ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏တည်နေရာပြမြေပုံ

နိုင်ငံတော်သမ္မတကခန့်အပ်သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏အစိုးရဝန်ကြီးများအဖွဲ့သည် နိုင်ငံတော်အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍတွင် အမြင့်ဆုံးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးဆောင်သော အစိုးရဝန်ကြီးများအဖွဲ့ (Cabinet of Ministers) တွင် ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် ၁ ဦးပါဝင်သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် ခရိုင်မီးယားကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ (Autonomous Republic of Crimea) တစ်ခု၊ ပြည်နယ် (Oblast)

တကာရေးရာဥပဒေပြုဆောင်ရွက်ခြင်းများကို စီရင်ပေးသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတရားရုံးသည် လွှတ်တော်၊ သမ္မတနှင့် အစိုးရအဖွဲ့များ၏ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာဆောင်ရွက်ချက်များကို စိစစ်အကဲဖြတ်သည့် အပြင် ယူကရိန်းဥပဒေ သို့မဟုတ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ချက်များအား မှတ်ချက်ပြုခြင်းများလည်းဆောင်ရွက်သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် အဂတိလိုက်စားခြင်းအမှုကိစ္စများကို အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးတရားရုံးသို့ ဦးတိုက်လျှောက်ထား

ဆံ့ရစ်ပိုင်း

ပြန်လည်အသက်သွင်းရန်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်ချက်များအား နည်းလမ်းများရှိသည့်ဟူ၍ဖော်ပြကာ ပျက်ပြယ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် လွှတ်တော်သည် ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာပြင်ဆင်ချက်များအား အတည်ပြုခဲ့သည်။

ရွေးကောက်ပွဲနှင့်ရွေးကောက်ပွဲစနစ်များ

ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် အောက်ဖော်ပြပါ ရွေးကောက်ပွဲများကို ကျင်းပသည်-

- (က) သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ (Presidential Election)။
- (ခ) လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ (Parliamentary Election)။
- (ဂ) ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲ (Local Election)။
- (ဃ) ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲ (Referendum)။

ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၌ နှစ်ကျော့ပြိုင်စနစ် (Two Round System) ဖြင့် မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများက တိုက်ရိုက်ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် အမျိုးသားလွှတ်တော် (The Verkhovna Rada) အတွက် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို ရောစပ်အမျိုးကျ ကိုယ်စားပြုစနစ် Mixed-member Proportional Representation System (MMP) ဖြင့် ကျင်းပသည်။ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်များ၏ ကောင်စီဝင်များနှင့်မြို့တော်ဝန်များ ရွေးချယ်ရာတွင် စာရင်းပိတ်အမျိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ် (Closed Party List Proportional Representation System) ကို ကျင့်သုံးသည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် မဲဆန္ဒရှင်သုံးသန်းက တောင်းဆိုခဲ့ပါက ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲကျင်းပသည်။

(က) သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ (Presidential Election)

ယူကရိန်းနိုင်ငံသည် သမ္မတကိုင်းနှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် Two Round System စနစ်ဖြင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲစနစ်သည် ပထမအကြိမ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲအပြတ်အသတ်အနိုင်ရရှိသော ကိုယ်စားလှယ်လောင်းမရှိပါက မဲအများဆုံးရရှိသည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း နှစ်ဦးကို ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်ယှဉ်ပြိုင်စေသောစနစ်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအကြိမ်တွင် ဆန္ဒမဲ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက်ရရှိသောကိုယ်စားလှယ်လောင်းသည် အနိုင်ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ သမ္မတအဖြစ်ရွေးကောက်ခံမည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းသည် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့်နေ့တွင် အသက် (၃၅) နှစ်ပြည့်ပြီးသူ၊ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့်နေ့ မတိုင်မီအထိ ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် (၁၀) နှစ် အခြေချနေထိုင်သူ ဖြစ်ပြီး ယူကရိန်းဘာသာစကားကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်ရမည်။ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု၏အဖွဲ့ဝင်၊ ရုံး၊ ဌာနအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုမှ အကြောင်းငွေခံစားနေသူ၊ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တစ်ခု၏ကိုယ်စားလှယ်၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်တို့သည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်မရှိပါ။

ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကို သမ္မတသက်တမ်းငါးနှစ်မြောက်၏ နောက်ဆုံးလ နောက်ဆုံးအပတ်၏ တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ပုံမှန်ကျင်းပသည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၌ နှစ်ကျော့ပြိုင်စနစ်ဖြင့် မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများက တိုက်ရိုက်ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် အမျိုးသားလွှတ်တော်အတွက် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို ရောစပ်အမျိုးကျ ကိုယ်စားပြုစနစ်ဖြင့် ကျင်းပသည်။ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်များ၏ကောင်စီဝင်များနှင့်မြို့တော်ဝန်များ ရွေးချယ်ရာတွင် စာရင်းပိတ်အမျိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ကို ကျင့်သုံးသည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် မဲဆန္ဒရှင်သုံးသန်းက တောင်းဆိုခဲ့ပါက ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲကျင်းပ

အနေဖြင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် (The Verkhovna Rada) တစ်ရပ်သာရှိပြီး လွှတ်တော်သက်တမ်းမှာ ငါးနှစ်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် (The Verkhovna Rada) ကို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှစ်ဦးတို့အပြင် အမျိုးသားလွှတ်တော်အမတ် ၄၅၀ ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်သည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ခြင်း၊ သမ္မတ၏ထောက်ခံချက်ဖြင့် ဝန်ကြီးချုပ်ခန့်အပ်ခြင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲများကျင်းပခြင်း၊ ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲကျင်းပပေးခြင်း၊ ဥပဒေများချမှတ်ခြင်းများအပြင် နိုင်ငံတကာသဘောတူညီချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာကိစ္စများကိုလည်း ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာ (Executive Power)

ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် သမ္မတသည် နိုင်ငံ၏ အကြီးအကဲဖြစ်ပြီး ဝန်ကြီးချုပ်သည် အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲဖြစ်သည်။ သမ္မတသည် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးနှင့်လုံခြုံရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌလည်းဖြစ်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဝန်ကြီးချုပ်ကို အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ ထက်ဝက်ကျော်ထောက်ခံမှုဖြင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတက ခန့်အပ်သည်။ အစိုးရအဖွဲ့ဝန်ကြီးများကို ဝန်ကြီးချုပ်၏ထောက်ခံမှုဖြင့်

၂၄ ခု၊ ခရိုင် (District) ၁၃၆ ခုနှင့် Kiev နှင့် Sevastopol မြို့နယ်မြို့အပါအဝင် မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

တရားစီရင်ရေးအာဏာ (Judicial Branches)

ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ တရားစီရင်ရေးကဏ္ဍတွင် တရားရုံးစနစ်အဆင့် ငါးဆင့်ရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ ဒေသန္တရတရားရုံး (Local Court)၊ အယူခံတရားရုံး (Court of Appeal)၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်ရုံး (The Supreme Court)၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတရားရုံး (The Constitutional Court) နှင့် အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးတရားရုံး (The High Anti-Corruption Court) တို့ဖြစ်သည်။ ဒေသန္တရတရားရုံးသည် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးကို ပျက်ပြားစေခြင်းကဲ့သို့သော ဒေသန္တရအမိန့်များကို ချိုးဖောက်ခြင်းနှင့် အရေးမကြီးသည့်ပြစ်မှုများကိုစီရင်သည်။ အချို့ဒေသန္တရတရားရုံးများသည် အိမ်ထောင်ရေးပြဿနာများကိုလည်း ဖြေရှင်းပေးသည်။ အယူခံတရားရုံးသည် အရပ်ဘက်ဆိုင်ရာအမှုများနှင့် ရာဇဝတ်မှုများကိုစီရင်သည်။ တရားလွှတ်တော်ချုပ်ရုံးသည် တရားစီရင်ရေးစနစ်တွင် အမြင့်ဆုံးတရားရုံးဖြစ်ပြီး အယူခံတရားရုံးများမှ မမျှတစွာအမိန့်ချမှတ်ထားခြင်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အယူခံလျှောက်ထားလာသောအမှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် နိုင်ငံ

နိုင်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ တရားရုံးများသည် သီးခြားလွတ်လပ်မှုရှိသည်။

ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (Constitution of Ukraine)

ယူကရိန်းနိုင်ငံသည် ၁၉၉၁ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံသည် ၁၉၉၆ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် Mixed Semi-Parliamentary Semi-Presidential System ကျင့်သုံးသောနိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့သည်။ သို့သော် ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် လွှတ်တော်အမတ်များသည် ပါလီမန်စနစ် (Parliamentary System) ကို ကျင့်သုံးနိုင်ရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ခြင်းအား လွှတ်တော်သို့ အဆိုပြုခဲ့သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အထိ ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်ချက်များကို တရားဝင်ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိရန် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတရားရုံးနှင့် နိုင်ငံတွင်းအင်အားကြီးပါတီတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတရားရုံးသည် ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏သမ္မတစနစ်ထက် ပိုမိုကောင်းမွန်သောနိုင်ငံရေးစနစ်ကို နောက်တစ်ကြိမ်ဖွဲ့စည်းရန်နှင့် ၁၉၉၆ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို

စာမျက်နှာ ၁၀ မှ သို့သော် ပုံမှန်သက်တမ်းမဟုတ်သောကာလတွင် သမ္မတ၏အာဏာကုန်ဆုံးခဲ့ပါက ရွေးကောက်ပွဲကို သမ္မတ၏လုပ်ငန်းတာဝန်ရပ်စဲသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း ကျင်းပရမည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ ဥပဒေအရ သမ္မတသည် တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း သက်တမ်းနှစ်ကြိမ်ထက်ပို၍ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခွင့်မရှိပါ။

(ခ) လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ (Parliamentary Election)

၁၉၉၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အထိ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို လေးကြိမ်ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ် အစောပိုင်းကာလ၌ လွှတ်တော်အမတ်များရွေးချယ်ရာတွင် မဲဆန္ဒနယ်မြေအလိုက် အနိုင်ရသူကိုရွေးချယ်ခဲ့ကြသည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံသည် ၂၀၀၂ ခုနှစ်မှစ၍ ရောစပ်အမျိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်(MMP)ကို ကျင့်သုံးလျက်ရှိပါသည်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်အမတ် ၄၅၀ နေရာရွေးချယ်ရာတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၂၂၅ ဦးအတွက် စာရင်းပိတ်အမျိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ် (Closed Party List Proportional Representation System) ဖြင့်ရွေးချယ်ပြီး နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် အနည်းဆုံးရရှိရမည့် ခိုင်လုံမဲရခိုင်နှုန်း (Threshold) မှာ ငါးရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။ ကျန်ရှိနေသည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၂၂၅ ဦးကို မဲများသူအနိုင်ရ (First Past The Post System) စနစ်ဖြင့် မဲဆန္ဒနယ်အလိုက် အနိုင်ရရှိသည့် ကိုယ်စားလှယ်များကို ရွေးချယ်သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏အမျိုးသားလွှတ်တော် (The Verkhovna Rada) ရွေးကောက်ပွဲကို လွှတ်တော်သက်တမ်းငါးနှစ်မြောက်၏ အောက်တိုဘာလနောက်ဆုံးအပတ် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ပုံမှန်ကျင်းပသည်။ ရွေးကောက်ပွဲကို လွှတ်တော်သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း ကျင်းပသည်။ (၂) ကြိမ်မြောက်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲကို ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲ(Local Election)

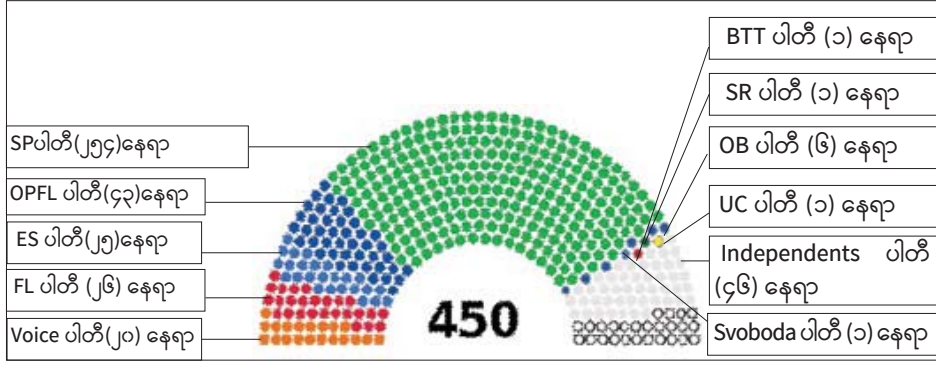
ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲတွင် ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့ကို ရွေးချယ်သည်။ ထို့ပြင် Kiev နှင့် Sevastopol မြို့ကြီးများအတွက် မြို့တော်ဝန်များနှင့် ယင်းတို့၏ကောင်စီဝင်များကို လည်းရွေးချယ်သည်။ ယင်းအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် ကောင်စီဝင်များကို ငါးနှစ်လျှင်တစ်ကြိမ် ရွေးချယ်သည်။ ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်များကို နိုင်ငံရေးပါတီမှ အမည်စာရင်းတင်သွင်းသူ သို့မဟုတ် တစ်သီးပုဂ္ဂလအမည်စာရင်း တင်သွင်းသူများထံမှ ရွေးချယ်သည်။

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့သည့် ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲတွင် ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့၊ ကျေးရွာများနှင့် မဲဆန္ဒရှင် ၁၀၀၀ နှင့်အထက်ရှိသောကျေးရွာများနှင့် ယင်းတို့၏ကောင်စီဝင်များကို စာရင်းဖွင့်အမျိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ် (Open List Proportional Representation) ဖြင့်ရွေးချယ်ခဲ့ပြီး (Open List PR) တွင် အနိမ့်ဆုံးထောက်ခံမဲသတ်မှတ်ချက်သည် ငါးရာခိုင်နှုန်း

ဖြစ်သည်။ မဲဆန္ဒရှင် ၁၀၀၀ အောက်ရှိသောမြို့နှင့် ကျေးရွာများတွင် လွှဲပြောင်း၍မရသောတစ်မဲတည်းပေးစနစ်(Single Non-transferable Vote System -SNTV) ဖြင့်ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ SNTV စနစ်အရ မဲအများဆုံးရရှိသော ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများသည်သာ ကောင်စီ၏နေရာအားလုံးကိုရရှိသည်။ Kiev နှင့် Sevastopol မြို့ကြီးများအတွက် မြို့တော်ဝန်များနှင့် ယင်းတို့၏ကောင်စီဝင်များကို ငါးနှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် Two Round System ဖြင့် ရွေးချယ်သည်။

(ဃ) ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲ(Referendum)

ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် နယ်မြေများ ပြောင်းလဲပြင်ဆင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ

(ပုံ-၂) ၂၀၁၉ ခုနှစ် ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏လွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းမှုပုံ

ကျင်းပပြီးဆောင်ရွက်သည်။ ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲတွင် အသက် (၁၈) နှစ်ပြည့်ပြီးသည့် ယူကရိန်းနိုင်ငံသားတိုင်းဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရှိပြီး ဆန္ဒခံယူပွဲကျင်းပမည့်နေ့ကို နိုင်ငံတော်သမ္မတ သို့မဟုတ် လွှတ်တော်က သတ်မှတ်သည်။

ကျင်းပပြီးသောရွေးကောက်ပွဲများ

ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် ကျင်းပခဲ့သော သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၊ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ၊ ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲစုစုပေါင်း ရွေးကောက်ပွဲအကြိမ်အရေအတွက်မှာ (၄၁)ကြိမ်ရှိပြီဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့မှာ -

စဉ်	ရွေးကောက်ပွဲအမျိုးအစား	အကြိမ်အရေအတွက်	ခုနှစ်
(က)	သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ	(၇) ကြိမ်	(၁၉၉၁ခုနှစ်မှ-၂၀၁၉ ခုနှစ်ထိ)
(ခ)	လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ	(၂၁) ကြိမ်	(၁၉၉၈ ခုနှစ်မှ-၂၀၁၉ ခုနှစ်ထိ)
(ဂ)	ဒေသန္တရ(၉) ရွေးကောက်ပွဲ	ကြိမ်	(၁၉၉၀ခုနှစ်မှ-၂၀၂၀ပြည့်နှစ်အထိ)
(ဃ)	ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲ	(၄) ကြိမ်	(၁၉၉၁ ခုနှစ်မှ-၂၀၀၆ ခုနှစ်အထိ)

ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏နောက်ဆုံးအကြိမ် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲကို ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် လွှတ်တော်အမတ် ၄၅၀ နေရာအတွက် မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများက တိုက်ရိုက်ရွေးချယ်ခဲ့ကြသည်။ လွှတ်တော်အမတ် ၂၂၅ နေရာကို အမျိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ် (PR) ဖြင့် ရွေးချယ်ခဲ့ပြီး ကျန်ရှိနေသည့်လွှတ်တော်အမတ် ၂၂၅ နေရာအတွက် မဲများသူအနိုင်ရစနစ် Majority System (FPTP) ဖြင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော်လည်း ၁၉၉ နေရာသာ ရွေးကောက်ခဲ့သဖြင့် ၂၆ နေရာလစ်လပ်လျက်ရှိပါ

သည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အမျိုးသမီးလွှတ်တော်အမတ်များလည်း ရွေးချယ်ခံရပြီး ရွေးချယ်ခံရသော အမျိုးသားလွှတ်တော်အမတ် ၄၂၄ နေရာတွင် အမျိုးသမီးလွှတ်တော်အမတ် ၄၇ ဦးပါဝင်ပါသည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ်ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ အချက်အလက်များအရ လူဦးရေ ၄၃ သန်းကျော်တွင် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၂၉ သန်းကျော်ရှိသည့်အနက် ၁၇ သန်းကျော်မဲပေးခဲ့သည်။ အဆိုပါရွေးကောက်ပွဲတွင် နိုင်ငံရေးပါတီ ၂၂ ပါတီဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။ အနိုင်ရပါတီမှာ Servant of the People ပါတီဖြစ်ပြီး FPTP စနစ်ဖြင့် အမတ်နေရာ ၁၃၀၊ PR စနစ်ဖြင့် အမတ်နေရာ ၁၂၄ နေရာအနိုင်ရရှိကာ စုစုပေါင်းအမတ်နေရာ ၂၅၄

နေရာအနိုင်ရရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့သည့်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် PR စနစ်ဖြင့် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည့်ပါတီ ၂၂ ပါတီထဲမှ SP ပါတီသည် ၁၂၄ နေရာအနိုင်ရရှိခဲ့ပြီး ၄၃ ဒသမ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်း၊ OPFL ပါတီသည် ၃၇ နေရာအနိုင်ရရှိခဲ့ပြီး ၁၃ ဒသမ ၀၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ FL ပါတီသည် ၂၄ နေရာအနိုင်ရခဲ့ပြီး ၅ ဒသမ ၁၈ ရာခိုင်နှုန်း၊ ES ပါတီသည် ၂၃ နေရာအနိုင်ရခဲ့ပြီး ၅ ဒသမ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် Voice ပါတီသည် ၁၇ နေရာအနိုင်ရခဲ့ပြီး ၅ ဒသမ ၀၂ ရာခိုင်နှုန်းတို့ဖြင့် အသီးသီးအနိုင်ရရှိခဲ့ကြသည်။ FPTP စနစ်ဖြင့် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည့်ပါတီ ၂၂ ပါတီအနက် SP ပါတီသည် နေရာ ၁၃၀၊ OPFL ပါတီသည် ခြောက်နေရာ၊ FL ပါတီသည် နှစ်နေရာ၊ ES ပါတီသည် နှစ်နေရာ၊ Voice ပါတီသည် သုံးနေရာ၊ OB ပါတီသည် ခြောက်နေရာ၊ Svoboda ပါတီသည် တစ်နေရာ၊ SR ပါတီသည် တစ်နေရာ၊ UC ပါတီသည် တစ်နေရာ၊ BTT ပါတီသည် တစ်နေရာနှင့် Independents ပါတီသည် ၄၆ နေရာတို့ဖြင့် အသီးသီးအနိုင်ရရှိခဲ့ကြသည်။

ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်(Central Election Commission - CEC)

ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (Central Election Commission) သည် ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်ယူကရိန်းဥပဒေများအရ ဖွဲ့စည်းထားသော လွတ်လပ်၍ အမှီအခိုကင်းသည့် အမြဲတမ်းအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၏ ဥက္ကဋ္ဌအပါအဝင် အဖွဲ့ဝင် ၁၇ ဦးကို လွှတ်တော်၏အတည်ပြုချက်ဖြင့် သမ္မတက ဖြည့်စွက်ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ယူကရိန်းဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှစ်ဦးနှင့် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ဝင် ငါးဦးထက် မနည်းသော အဖွဲ့ဝင်များ၏ ပညာအရည်အချင်းသည် အဆင့်မြင့်တရားရေးအရာရှိ သို့မဟုတ် ဥပဒေပညာရှင်များဖြစ်ရမည်။ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ဖူးသူဖြစ်ရမည်။ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးသည် အမည်စာရင်းတင်သွင်းသည့်နေ့တွင် အသက် (၂၅) နှစ်ပြည့်ပြီး ယူကရိန်းနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်။ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူဖြစ်ပြီး ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် ငါးနှစ်

အခြေချနေထိုင်သူဖြစ်ရမည်။ ထို့ပြင် ယူကရိန်းဘာသာစကားကျွမ်းကျင်သူဖြစ်ရမည်။ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးသည် အခြားအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု၏ အဖွဲ့ဝင်မဖြစ်ရန်၊ ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ ပြဋ္ဌာန်းထားသောဥပဒေများအရ ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ထားသည့်မှတ်တမ်းနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီဝင်မဟုတ်သူဖြစ်ရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဗဟိုကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး၏ သက်တမ်းသည် ခုနှစ်နှစ်သက်တမ်းဖြစ်သည်။

ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (CEC) သည် ယူကရိန်းဥပဒေမူဘောင်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအရ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတင်မြောက်ခြင်း၊ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများကျင်းပခြင်းနှင့် ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပခြင်းတို့အပြင် အဆင့်ဆင့်ကျင်းပပေးရသော ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲများကိုလည်း စီမံခန့်ခွဲရသည်။ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (CEC) ၏လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ -

- (က) ရွေးကောက်ပွဲများကျင်းပပေးခြင်း၊
- (ခ) ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲ အဆင့်ဆင့်ဖွဲ့စည်းပေးခြင်းနှင့် နည်းပညာများပံ့ပိုးပေးခြင်း၊
- (ဂ) ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲအဆင့်ဆင့်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်မည့်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် အတွင်းရေးမှူးတို့အား လုပ်ငန်းစွမ်းရည်မြှင့်သင်တန်းများပို့ချပေးခြင်း၊
- (ဃ) လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ အမည်စာရင်းတင်သွင်းခြင်းအား ဥပဒေနှင့်အညီကြီးကြပ်ခြင်း၊
- (င) နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းအား ဥပဒေနှင့်အညီကြီးကြပ်ခြင်း၊
- (စ) ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာနယ်မြေ သို့မဟုတ် မဲဆန္ဒနယ်မြေများသတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ဆ) ရွေးကောက်ပွဲတွင် အသုံးပြုမည့်မဲလက်မှတ်များပုံနှိပ်ခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေပေးခြင်း၊
- (ဇ) နိုင်ငံပြင်ပ ရွေးကောက်ပွဲနယ်မြေများမှ ရောက်ရှိလာသော မဲလက်မှတ်များနှင့် မဲဆန္ဒရှင်များ၏ စာရွက်စာတမ်းများကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနကိုယ်စား ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်များသို့ပေးအပ်ခြင်း၊
- (ဈ) ခရိုင်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်နှင့် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်တို့၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ မဲရလဒ်များရေတွက်ခြင်းနှင့် ရလဒ်များ ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကြီးကြပ်ခြင်း၊
- (ည) ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်များ ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (CEC) ၏ လက်အောက်တွင် ခရိုင်အဆင့်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (District Election Commissions-DECs) နှင့် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (Precinct Election Commissions-PECs) တို့ ရှိသည့်အပြင် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (Territorial Election Commissions-TECs) နှင့် ပြည်ပရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာနယ်မြေ (Foreign Electoral District) တို့လည်းရှိသည်။ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကို မဲဆန္ဒရှင်အနည်းအများအလိုက် သုံးပိုင်းခွဲထားသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

- (က) မဲဆန္ဒရှင် ၅၀၀ အောက်ပါဝင်သော အသေးစားနယ်မြေရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၊
- (ခ) မဲဆန္ဒရှင် ၅၀၀ မှ ၁၅၀၀ ထိပါဝင်သော အလတ်စားနယ်မြေရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၊
- (ဂ) မဲဆန္ဒရှင် ၁၅၀၀ မှ ၂၅၀၀ ထိပါဝင်သော အကြီးစားနယ်မြေရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်။

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်)

ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သည် ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ယူကရိန်းဥပဒေများအရ ဖွဲ့စည်းထားသော လွတ်လပ်၍အမှီအခိုကင်းသည့် အမြဲတမ်းအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၏ဥက္ကဋ္ဌအပါအဝင် အဖွဲ့ဝင် ၁၇ ဦးကို လွှတ်တော်၏အတည်ပြုချက်ဖြင့် သမ္မတက ဖြည့်စွက်ခန့်အပ်ခဲ့

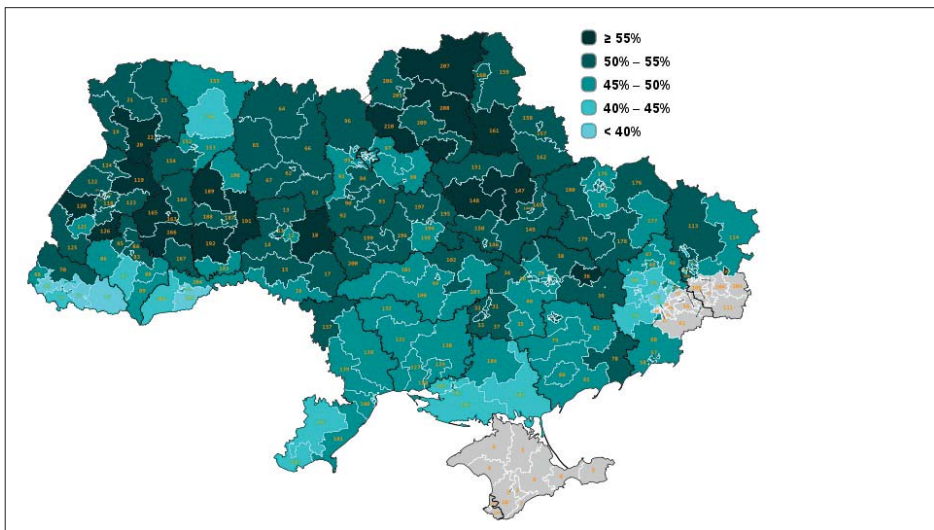
ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများအပေါ်လေ့လာခြင်း (ယူကရိန်းနိုင်ငံ)

(ယမန်နေ့မှအဆက်)

လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ်မြေများ သတ်မှတ်ခြင်း

ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် မဲဆန္ဒနယ်မြေနယ်နိမိတ်နှင့် နံပါတ်စဉ်များကို ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပမည့်နေ့မတိုင်မီ ၁၇၅ ရက်ထက် နောက်ကျ စေဘဲ သတ်မှတ်ပေးသည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် မဲဆန္ဒနယ်မြေ (Constituency)ကို ရွေးကောက်ပွဲ ဆိုင်ရာနယ်မြေများ (Electoral Districts)ဟု လည်း သုံးနှုန်းကြသည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် မဲဆန္ဒနယ်မြေများကို မဲဆန္ဒရှင်ပေါ်မူတည်၍ သတ်မှတ်ပြီး မဲဆန္ဒနယ်မြေတစ်ခုသတ်မှတ်ရာတွင် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ မဲဆန္ဒရှင်အရေအတွက် ပျမ်းမျှ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းထက် မကျော်လွန်ရဟု ပြဌာန်းထားပါ သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၌ မဲဆန္ဒနယ်မြေများ သတ်မှတ် ခဲ့စဉ်က မဲဆန္ဒနယ်မြေတစ်ခုတွင် ပျမ်းမျှမဲဆန္ဒရှင် ဦးရေ ၁၆၁၂၂၅ ဦး ရှိခဲ့သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံပြင်ပမဲဆန္ဒနယ်မြေသည် နိုင်ငံပြင်ပတွင် တည်ရှိသော ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာနယ်မြေများကို စုပေါင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းနယ်မြေများတွင် ယူကရိန်း ငြိမ်းချမ်းမှုထိန်းသိမ်းရေးတပ်ဖွဲ့များ တည်ရှိရာ နိုင်ငံပြင်ပစစ်အခြေစိုက်စခန်းများ၊ သံရုံးများနှင့် ကောင်စစ်ဝန်ရုံးများ၌ မဲရုံများ ဖွင့်လှစ်ထားသော နယ်မြေများပါဝင်သည်။

၂၀၁၉ ခုနှစ် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် PR စနစ်ဖြင့် ကျင်းပမည့် (Single Nationwide Constituency)မဲဆန္ဒနယ်မြေကို နိုင်ငံပြင်ပရှိမဲဆန္ဒ နယ်မြေများအပါအဝင် ယူကရိန် တစ်နိုင်ငံလုံးကို

၂၀၁၉ ခုနှစ် ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ်မြေပုံ

- ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ၊
  - (ခ) ယူကရိန်းနိုင်ငံသားဖြစ်သူ၊
  - (ဂ) ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် အနည်းဆုံး ငါးနှစ် အခြေချနေထိုင်သူ၊
  - (ဃ) ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ထားခြင်းမရှိသူ။
- အောက်ဖော်ပြပါပုဂ္ဂိုလ်များသည် ရွေးကောက်ပွဲ တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအဖြစ် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ရမည် မဟုတ်ပါ-
- (က) အစိုးရဌာနဗဟိုအဖွဲ့အစည်းများ၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သူ၊
  - (ခ) အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သူ၊
  - (ဂ) အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု

ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အမည်စာရင်းတင်သွင်း ရာတွင် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းဦးရေ အနည်းဆုံး ၁၈ ဦးနှင့် အများဆုံး ၄၅၀ တင်သွင်းနိုင်သည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အမည်စာရင်း တင်သွင်းခြင်း

ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် လောင်းများ အမည်စာရင်းတင်သွင်းခြင်းကို ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပမီ အနည်းဆုံး ၈၅ ရက်ထက် နောက်ကျဘဲ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သို့ လျှောက်ထားတင်ပြရသည်။ သို့သော် ပါတီမှ အမည် စာရင်းတင်သွင်းထားသော လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်လောင်းကို ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (CEC)

ဆီရစ်ပိုင်း

ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများသည် ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ အနည်းဆုံးလုပ်ခလစာပမာဏ၏ ၁၀ ဆ ဖြစ်သော ယူကရိန်းငွေကြေး ၄၁၇၃၀ ဟီရီဗင်းညား (USD 1500)ကို ပေးသွင်းရမည်။ ပါတီ သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများသည် ရွေးကောက်ပွဲ တွင် အနိုင်ရရှိပါက တင်သွင်းထားသော အာမခံ ကြေးငွေ ပြန်လည်ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

မဲဆွယ်စည်းရုံးခြင်း

ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်လောင်းများ မဲဆွယ်စည်းရုံးသည့်ကာလကို ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်မှ လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်လောင်းအဖြစ် အမည်စာရင်းကြေညာသည့် နေ့မှစ၍ Silent Day မတိုင်မီနေ့အထိ သတ်မှတ် သည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ မဲဆွယ်စည်းရုံးရာတွင် ပြည်သူများနှင့် တွေ့ဆုံ ဟောပြောခြင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်များနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း၊ သရုပ်ပြဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လမ်းလျှောက်ခြင်း၊ ပြည်သူ များနှင့်ဆွေးနွေးခြင်း၊ လက်ကမ်းစာစောင်များ ဖြန့်ဝေခြင်းတို့ကို အသုံးပြုသည်။ ထို့ပြင် သရုပ် ဖော်ပုံများ၊ ဗီဒီယိုများ၊ ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြား တို့မှတစ်ဆင့်လည်း မဲဆွယ်စည်းရုံးကြသည်။

မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူများနှင့်မဲပေးပိုင်ခွင့်မရှိသူများ

- ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ် များသည်ရွေးကောက်ပွဲ၌ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည်-
- (က) အသက်(၁၈)နှစ်ပြည့်ပြီးသူ၊
  - (ခ) ယူကရိန်းနိုင်ငံသားဖြစ်သူ၊
  - (ဂ) နိုင်ငံတော်၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နိုင်ငံပြင်ပ ရောက်ရှိနေသူ။

ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် စိတ်ပေါ့သွပ်နေသူဟု ဥပဒေအရ တရားဝင်ဆုံးဖြတ်ကြေညာခြင်း ခံထား ရသောသူသည် ရွေးကောက်ပွဲ၌ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် မရှိပါ။

မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းပြုစုခြင်း

ယူကရိန်းဥပဒေအရ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အခြေခံမဲဆန္ဒရှင်စာရင်းပြုစုခြင်းကို ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် များက အိမ်ထောင်စုနှင့် နေရပ်လိပ်စာအတိုင်း ကောက်ယူသည်။ ကောက်ယူပြီးသော အခြေခံ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းကို မဲဆန္ဒရှင်မှတ်ပုံတင်စာရင်း ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ (State Voter Register Maintenance Body)မှ ပြုစုသည်။ မဲဆန္ဒရှင်များ သည် Online မှတစ်ဆင့် မဲဆန္ဒရှင်မှတ်ပုံတင် လျှောက်လွှာ (State Voter Register) တင်သွင်း၍ လည်း လျှောက်ထားနိုင်သည်။ မဲဆန္ဒရှင်မှတ်ပုံတင် စာရင်းထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့သည် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပမည့်နေ့မတိုင်မီ ၂၄ ရက်ထက် နောက်ကျ စေဘဲ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်မှသတ်မှတ် ထားသည့်ပုံစံအတိုင်း ကပ်ထားကြေညာနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ရသည်။ မဲဆန္ဒရှင်မှတ်ပုံတင်စာရင်း ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့မှဖော်ပြထားသည့် အချက် အလက်များအရ ရွေးကောက်ပွဲနေ့တွင် အသက် (၁၈) နှစ်ပြည့်ပြီးသူ သို့မဟုတ် အသက်(၁၈)နှစ် ပြည့်မည့် ယူကရိန်းနိုင်ငံသားများကို အခြေခံ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းတွင် ထည့်သွင်းထားသည်။ အဆိုပါမဲဆန္ဒရှင်စာရင်းများသည် မဲဆန္ဒရှင်များ၏ သက်ဆိုင်ရာနေရပ်ဒေသရှိမဲရုံများ၌သာ ပါဝင် နေမည်ဖြစ်သည်။

စာမျက်နှာ ၁၇ သို့

၂၀၁၄ ခုနှစ် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးသည့်ရာခိုင်နှုန်း ၅၂ ဒသမ ၄၂ ဖြစ်ပြီး သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၏ မဲပေးသည့်ရာခိုင်နှုန်းသည် ၆၀ ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၌ နောက်ဆုံးအကြိမ် ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည့် လွှတ်တော်(The Verkhovna Rada) ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးသည့်ရာခိုင်နှုန်း ၄၉ ဒသမ ၈၄ ရရှိခဲ့သည်။ ယင်းရွေးကောက်ပွဲတွင် ခရိုင်းမီးယားကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ၌ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပ နိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိပါ။ ဤသို့ဖြင့် ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှစ၍ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်ခြင်းမရှိသည့် နယ်မြေများကြောင့် မဲပေးသည့်ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းလာသည်ကိုတွေ့ရ

သတ်မှတ်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပခဲ့သည်။ FPTP စနစ်ဖြင့်ကျင်းပမည့် (Single-member Constituencies) မဲဆန္ဒနယ်မြေပေါင်း ၂၂၅ နယ်ရှိသည့် အနက် ၁၉၉ နယ် သတ်မှတ်၍သာ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အကြောင်းမှာ ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှစ၍ ယူကရိန်းအားဆန့်ကျင်သည့် ရုရှား လက်နက်ကိုင်များကြောင့် Sevastopol မြို့တွင် ရှိသော မဲဆန္ဒနယ်မြေ နှစ်ခု၊ ခရိုင်းမီးယား ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသရှိ မဲဆန္ဒနယ်မြေ ၁၀ ခု၊ Donetsk ဒေသမှ မဲဆန္ဒနယ်မြေ ကိုးခုနှင့် Luhansk ဒေသမှ မဲဆန္ဒနယ်မြေ ငါးခု စုစုပေါင်း မဲဆန္ဒနယ်မြေ ၂၆ ခုတို့တွင် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အရည်အချင်း များနှင့် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်မရှိသူများ

- ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ဥပဒေအရ အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်များသည်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အဖြစ် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ရှိသည် -
- (က) ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပမည့်နေ့တွင် အသက် (၂၀) နှစ်ပြည့်ပြီး ဆန္ဒမဲ

အတွက် ရွေးကောက်ခံအရာရှိဖြစ်သူ၊

- (ဃ) နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်(သို့မဟုတ်) အဖွဲ့ အစည်းတစ်ခုခု၏အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သူ၊
- (င) အစိုးရနေထိုင်သူ။

နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်း

ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးပါတီများသည် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပမည့်နေ့မတိုင်မီ ရက်ပေါင်း ၃၆၅ ရက်(တစ်နှစ်)ထက် နောက်ကျစေဘဲ ပါတီ မှတ်ပုံတင်ထားရမည် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများ သည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် အမည်စာရင်းတင်သွင်း မည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ ရွေးချယ်ရန်အတွက် ပါတီကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ ၂၀၀ ထက်မနည်း တက်ရောက်ပါဝင်သော ညီလာခံတစ်ခုကို ရွေးကောက် ပွဲမတိုင်မီရက်ပေါင်း ၉၀ ထက်နောက်ကျဘဲ ကျင်းပ ရမည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ညီလာခံကျင်းပမည့် အချိန်၊ နေ့ရက်နှင့် နေရာတို့အား ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်သို့ ညီလာခံကျင်းပမီ ငါးရက်ထက် နောက်ကျဘဲ ဆောလျင်စွာတင်ပြရမည်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် Single Nationwide Constituency တွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့်

မှ မှတ်ပုံတင်ရန် ငြင်းပယ်ခဲ့ပါက ၇၅ ရက်ထက် နောက်ကျစေဘဲ တင်ပြရမည်ဖြစ်သည်။ ကိုယ်စား လှယ်လောင်းများသည် ၎င်းတို့၏ကိုယ်စားလှယ် လောင်းအမည်စာရင်းတင်သွင်းခြင်းအား ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းနိုင်သော်လည်း ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပမည့်နေ့ မတိုင်မီ ၂၃ ရက်ထက် နောက်ကျစေဘဲ ရုပ်သိမ်း နိုင်သည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် အမည်စာရင်းတင်သွင်းခဲ့သည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်လောင်းဦးရေ ၅၈၄၅ ဦး ရှိခဲ့သည့်အနက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ၃၁၇၁ ဦးသည် Single-member Constituencies တွင် ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြပြီး ၂၆၇၄ ဦးသည် Single Nationwide Constituency တွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ၌ အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ် PR တွင် ရွေးချယ်ခံမည့် နိုင်ငံရေးပါတီများသည် အာမခံကြေးအဖြစ် ယူကရိန်းနိုင်ငံ၏ အနည်းဆုံး လုပ်ခလစာပမာဏ၏အဆ ၁၀၀၀ ဖြစ်သော ယူကရိန်းငွေကြေး ၄၁၇၃၀၀၀ ဟီရီဗင်းညား (USD 150000) ကို ပေးသွင်းရမည်။ မဲများသူ အနိုင်ရစနစ် FPTP ဖြင့်ပြုလုပ်မည့် မဲဆန္ဒနယ်မြေများအတွက်

အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် နေရာဒေသအသီးသီးသို့ ရောက်ရှိနေကြသည့် မြန်မာနိုင်ငံသားများအား ပြန်လည်ဖိတ်ခေါ်

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ

သတင်းထုတ်ပြန်ချက်

အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် နေရာဒေသအသီးသီးသို့ ရောက်ရှိနေကြသည့်

မြန်မာနိုင်ငံသားများအား ပြန်လည်ဖိတ်ခေါ်ခြင်း

၁။ တပ်မတော်က နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို လွှဲပြောင်းရယူခဲ့ရသည့် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ နောက်ပိုင်းမှစ၍ NLD ပါတီဝင်များ၊ ၎င်းပါတီကိုထောက်ခံသူ အစွန်းရောက်များ၊ မတရားအသင်းနှင့် အကြမ်းဖက်အုပ်စုများဖြစ်သည့် CRPH နှင့် NUG၊ CDM လှုံ့ဆော်မှုနှင့် နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးကို မလိုလားသည့် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပမှ လူပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖွဲ့အစည်းများ၏ သွေးထိုးလှုံ့ဆော်မှု၊ ခြောက်လှန့်မှုတို့ ကြောင့် အချို့သော ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူ လူငယ်လူရွယ်များ၊ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများနှင့် မိမိတို့နိုင်ငံသားများ

သည် EAO များတည်ရှိရာနေရာများနှင့် ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ စိုးရိမ်စိတ်များဖြင့် တိမ်းရှောင်နေကြောင်း သိရှိရပါသည်။

၂။ ၎င်းတို့အနေဖြင့် မတရားအသင်းနှင့် အကြမ်းဖက်အုပ်စုများဖြစ်သည့် CRPH နှင့် NUG၊ ၎င်းတို့နှင့် ဆက်စပ်နေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်အချို့၏ ထုတ်ပြန်ချက်များသည် အာဏာရှင်ဆန်သည့်ထုတ်ပြန်ချက်၊ ပြောကြားချက် တို့အပေါ်တွင်လည်း ထပ်မံစိုးရိမ်လျက်ရှိပြီး ရောက်ရှိရာနေရာများ၌လည်း လုံခြုံရေးအာမခံချက်မရှိမှု၊ လူမှုစီးပွားဘဝ အဆင်မပြေခက်ခဲမှုတို့နှင့် ရင်ဆိုင်နေရသဖြင့် မိမိတို့ နေရပ်ဒေသအသီးသီးသို့ ပြန်လာ လိုသည့်ဆန္ဒများ ဖြစ်ပေါ်နေသည်ကို သတင်းရရှိပါသည်။

၃။ ယခုဖြစ်စဉ်ကာလအတွင်း လူသတ်မှု၊ လူယက်မှု၊ မီးရှို့မှု၊ မိုင်းဖောက်ခွဲမှု၊ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များအား ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ တိုက်ခိုက်မှု၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူ့အချို့အား အုပ်စုဖွဲ့ ကိုယ်ထိလက်ရောက် တိုက်ခိုက်မှု၊ အစိုးရပိုင်အဆောက်အဦများနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် အဆောက်အဦများအား ဖျက်ဆီးမှု၊ (CDM) လှုပ်ရှားမှုတွင် ငွေကြေးအရဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းလမ်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နက်ရှိုင်းစွာ ကာယကံမြောက် ပါဝင်သူ များမှအပ စိုးရိမ်စိတ်ကြောင့် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြသည့် ဝန်ထမ်းများ၊ အသိပညာရှင်၊ အတတ် ပညာရှင်များ၊ အခြားနယ်ပယ်အသီးသီးမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ နိုင်ငံသားများအား နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေး ကောင်စီအနေဖြင့် အထူးသက်ညှာစွာ ဖြေလျှော့ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

၄။ မိမိနေရပ်ဒေသအသီးသီးမှ စွန့်ခွာတိမ်းရှောင်နေရသူများသည်လည်း မိမိတို့နိုင်ငံသားများဖြစ်သော ကြောင့် ၎င်းတို့အနေဖြင့် တိမ်းရှောင်ရောက်ရှိနေရာများမှ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ၎င်းတို့ဒေသအသီးသီးသို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်ရေး နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီက စီမံဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

၅။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နေရပ်ဒေသအသီးသီးသို့ အကြောင်းအရာတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ထားသူများ မှအပ စိုးရိမ်စိတ်ကြောင့် တိမ်းရှောင်နေရသူများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်စိတ်ဆန္ဒအရ မြန်မာနိုင်ငံရှိ မိမိတို့၏နေရပ်များသို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်လိုပါက ဥပဒေအရ ဖြေလျှော့ပေးမှုများနှင့်အညီ ပြန်လည် ဝင်ရောက်နိုင်ရေး နီးစပ်ရာ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ၊ မြို့နယ်၊ ခရိုင် စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီများနှင့် ပြည်ပရောက် နိုင်ငံသားများအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ သံရုံး၊ စစ်သံရုံး၊ ကောင်စီဝန်ရုံးများသို့ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက် နိုင်ပါရန် သတင်းထုတ်ပြန်အပ်ပါသည်။

သတင်းထုတ်ပြန်ရေးအဖွဲ့
နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ

ယခုဖြစ်စဉ်ကာလအတွင်း လူသတ်မှု၊ လူယက်မှု၊ မီးရှို့မှု၊ မိုင်းဖောက်ခွဲမှု၊ လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်များအား ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ တိုက်ခိုက်မှု၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူ့အချို့အား အုပ်စုဖွဲ့ ကိုယ်ထိလက်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု၊ အစိုးရပိုင် အဆောက်အဦများနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် အဆောက်အဦများအား ဖျက်ဆီးမှု၊ (CDM)လှုပ်ရှားမှုတွင် ငွေကြေးအရ ဖြစ်စေ၊ အခြား နည်းလမ်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နက်ရှိုင်းစွာ ကာယကံမြောက် ပါဝင်သူများမှအပ စိုးရိမ်စိတ်ကြောင့် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြသည့် ဝန်ထမ်းများ၊ အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်များ၊ အခြားနယ်ပယ်အသီးသီးမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ နိုင်ငံသားများအား နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ အနေဖြင့် အထူးသက်ညှာစွာ ဖြေလျှော့ဆောင်ရွက်ပေးမည်

စာမျက်နှာ ၁၆ မှ

မဲဆန္ဒရှင်မှတ်ပုံတင်စာရင်း ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ သည် ရွေးကောက်ပွဲမကျင်းပမီ သုံးရက်အတွင်း နောက်ဆုံးမဲဆန္ဒရှင်စာရင်းများကို မဲရုံအလိုက် ပြုစုသည်။ စစ်ဆေးပြီးသော နောက်ဆုံးမဲဆန္ဒရှင် စာရင်းကို ခရိုင်အဆင့်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်အပါအဝင်)နှင့် မဲရုံများသို့ ဖြန့်ဝေပေးပြီး ကပ်ထားကြေညာစေသည်။

အခြေခံမဲဆန္ဒရှင်စာရင်းတွင် မဲဆန္ဒရှင်၏ မျိုးရိုးအမည်၊ ရွေးကောက်ပွဲစာရင်း၊ နောက်ဆုံး နာမည်စာရင်း၊ မွေးသက္ကရာဇ်နှင့် နေရပ်လိပ်စာတို့ ပါရှိသည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းကို အိမ်ထောင်စုနှင့် နေရပ်လိပ်စာအပေါ်အခြေခံ၍ ကောက်ယူထားသဖြင့် အခြေခံမဲဆန္ဒရှင်စာရင်း တွင် နေရပ်လိပ်စာတူညီသော မဲဆန္ဒရှင်များကို ယင်းတို့၏အိမ်လိပ်စာများအတိုင်း အစီအစဉ်တကျ ဖြစ်စေရန် နောက်ဆက်တွဲဖြင့် ထည့်သွင်းဖော်ပြ ပေးထားပါသည်။

ကြိုတင်မဲပေးခြင်း

ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၊ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ၊ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နှင့် ကျေးရွာကောင်စီအဖွဲ့ဝင်များ ရွေးကောက်ခြင်းနှင့် မြို့တော်ဝန်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပမည့်နေ့မတိုင်မီ သောကြာနေ့ည ၈ နာရီ ထက် နောက်မကျဘဲ Mail မှဖြစ်စေ၊ မဲရုံ၌မဲဆန္ဒရှင် ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ ကြိုတင်မဲပေးနိုင်သည်။ သို့သော် ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲတွင် မဲဆန္ဒရှင်များသည် ဆန္ဒခံယူပွဲကျင်းပမည့်နေ့မတိုင်မီ ညနေ ၄ နာရီ အထိသာ ကြိုတင်မဲပေးနိုင်သည်။ ကြိုတင်မဲ ပေးမည့် မဲဆန္ဒရှင်များသည် မဲပေးခြင်းလုပ်ငန်း စဉ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖြည့်သွင်းရမည့်ပုံစံများ အတိုင်း ဖြည့်သွင်းလျှောက်ထားနိုင်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲနေ့ဆန္ဒမဲပေးခြင်းနှင့် မဲရလဒ်များ ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်း

ရွေးကောက်ပွဲနေ့တွင် မဲဆန္ဒရှင်များသည်

နံနက် ၈ နာရီမှည ၈ နာရီအထိ ဆန္ဒမဲပေးနိုင်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မသန်စွမ်းမဲဆန္ဒရှင်များလည်း ဆန္ဒမဲပေးနိုင်သည်။ အမြင်အာရုံချို့ယွင်းနေသော မဲဆန္ဒရှင်များသည် Tactile Voting Devices ကို အသုံးပြု၍ ဆန္ဒပြုနိုင်သကဲ့သို့ အခြားသူတစ်ဦးဦးကို ဖြစ်စေ၊ မဲရုံဝန်ထမ်းတစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ ကိုယ်စား ဆန္ဒပြုပေးခြင်းဖြင့်လည်း ဆန္ဒမဲပေးနိုင်သည်။ ထိုသို့ ကိုယ်စားဆန္ဒပြုမည့်သူသည် မသန်စွမ်းမဲဆန္ဒရှင်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်ရွေးချယ်မှုကိုသာ ဆန္ဒပြုပေးရမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် မဲရုံသို့ ကိုယ်တိုင်လာရောက် မဲပေးနိုင်ခြင်းမရှိသည့် မဲဆန္ဒရှင်များသည် အီလက် ထရွန်နစ်မဲပေးခြင်းစနစ်များဖြစ်သော မိုဘိုင်းဖုန်း ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ Mailဖြင့်သော်လည်းကောင်း ဆန္ဒမဲပေးနိုင်သည့်အပြင် ကြိုတင်ဆန္ဒမဲဖြင့်လည်း ဆန္ဒပြုနိုင်သည်။

သမ္မတရွေးကောက်ပွဲနှင့်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ များ၏ မဲရလဒ်များကို မဲဆန္ဒနယ်မြေအလိုက်ထုတ်ပြန် သည်။ ဆန္ဒမဲလက်မှတ်များ ရေတွက်ပြီးနောက်တွင် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့် ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်များသည် သက်ဆိုင်ရာရပ်ကွက်/ကျေးရွာ အလိုက် မဲရလဒ်များထုတ်ပြန်သည်။ ထို့နောက် ခရိုင်အဆင့် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်များသည် သက်ဆိုင်ရာခရိုင်အလိုက် မဲရလဒ်များအားလုံးမှ စုစည်း ရရှိသော မဲရလဒ်များကို စုပေါင်းပြီးနောက် မဲရလဒ် ထုတ်ပြန်သည်။ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သည် ပြည်တွင်းမဲဆန္ဒနယ်မြေများ၏ မဲရလဒ်များနှင့် ပြည်ပမဲရလဒ်များကို စုပေါင်းပြီး နောက်ဆုံးမဲရလဒ် (Final Result) ကို ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

မဲပေးသည့်ရာခိုင်နှုန်းများလေ့လာခြင်း

ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၏ မဲပေးသည့်ရာခိုင်နှုန်းသည် လွှတ်တော် (The Verkhovna Rada) ရွေးကောက်ပွဲထက် ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုမြင့်မားကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၇ ခုနှစ်အထိ လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ (The Verkhovna Rada) များ၏ ပျမ်းမျှမဲပေးသည့်ရာခိုင်နှုန်းသည် ၆၈ ဒသမ ၁၃

ရှိခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးသည့်ရာခိုင်နှုန်းစုစုပေါင်းသည် ၅၇ ဒသမ ၉၉ ဖြစ်ခဲ့ပြီး ခရိုင်မီးယားကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ၏ မဲပေးသည့်ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၄၉ ဒသမ ၄၆ သာရှိခဲ့သည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးသည့် ရာခိုင်နှုန်း ၅၂ ဒသမ ၄၂ ဖြစ်ပြီး သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၏ မဲပေးသည့်ရာခိုင်နှုန်းသည် ၆၀ ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၌ နောက်ဆုံးအကြိမ် ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည့် လွှတ်တော်(The Verkhovna Rada) ရွေးကောက်ပွဲ တွင် မဲပေးသည့်ရာခိုင်နှုန်း ၄၉ ဒသမ ၈၄ ရရှိခဲ့သည်။ ယင်းရွေးကောက်ပွဲတွင် ခရိုင်မီးယား ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ၌ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိပါ။ ဤသို့ဖြင့် ယူကရိန်းနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ စ၍ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်ခြင်းမရှိသည့် နယ်မြေ များကြောင့် မဲပေးသည့်ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းလာ သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

နိဂုံး

ယူကရိန်းနိုင်ငံသည် စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံသည့် တွင်းထွက်သယံဇာတပေါများသော စက်မှုလုပ်ငန်း ထွန်းကားပြီး ဒီမိုကရေစီစနစ် ခိုင်မာသောနိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံသည် အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာ၊ ဥပဒေပြုရေးအာဏာနှင့် တရားစီရင်ရေးအာဏာ စသည့် ကောင်းမွန်သောစနစ်တို့ဖြင့် ယူကရိန်း နိုင်ငံသားတို့အပေါ် အုပ်ချုပ်လျက်ရှိသည်။ ယူကရိန်း နိုင်ငံ၏နိုင်ငံရေးသမိုင်းတွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း၌ ခရိုင်မီးယားကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ နယ်မြေ ပဋိပက္ခများကြောင့် ၎င်းဒေသများ၌ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပနိုင်ခြင်းမရှိသော်လည်း ၁၉၈၁ ခုနှစ်မှစ၍ တစ်နိုင်လုံးအတိုင်းအတာဖြင့် လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများကျင်းပပြီး ဒီမိုကရေစီစနစ် ကျင့်သုံးလျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ယူကရိန်းနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်၍ တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲများကျင်းပခြင်းဖြင့် ဒီမိုကရေစီ လမ်းကြောင်းပေါ်သို့ လျှောက်လှမ်းနေသောနိုင်ငံ ဖြစ်ပါကြောင်း လေ့လာသုံးသပ်တင်ပြအပ် ပါသည်။ ။

ကိုးကားချက်

- <https://en.wikipedia.org/wiki/Ukraine>
- <https://www.ifes.org/sites/default/files/ifes-faqs-elections-in-ukraine-2020-local-elections-october-2020.pdf>
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Elections-in-Ukraine>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Next-Ukrainian-parliamentary-election#Electoral_System_From_Wikipedia,_the_free_encyclopedia
- <https://cedem.org.ua/en/analytics/election-deposit-during-the-national-elections-ukrainian-and-international-experience/>
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Electoral-districts-of-Ukraine>
- <https://en.wikipedia.org/wiki/2019-Ukrainian-parliamentary-election>
- <https://www.ifes.org/sites/default/files/ukraine-napd-disability-access-reportpdf>
- [https://en.wikipedia.org/wiki/Central-Election-Commission-\(Ukraine\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Central-Election-Commission-(Ukraine))
- <https://ukrainetrek.com/about-ukraine-overview/ukrainian-political-system>
- <https://en.wikipedia.org/wiki/President-of-Ukraine>
- <https://www.legislationline.org/download/id/3380/file/Ukraine-Regulation-of-political-parties-2010-en.pdf>
- <https://www.legislationline.org/download/id/4195/file/Ukraine-Parliamentary-Election-Law-2011-English.pdf>
- <https://www.justice.gov/sites/default/files/eoir/legacy/2013/11/08/constitution-14.pdf>